

Underbilag 7

Vejledning om magtanvendelse

Gældende fra: maj 2019

Udarbejdet af: Demenskonsulenterne i Fredericia kommune; Sarah Sørensen, Søs Lyngfeldt, Louise Prah, Lene Skøt og Pia Andersen

Godkendt af: Ea Seeger Hanmann / Marianne Hansen

Revideres: 2022

Indholdsfortegnelse

1. Magtanvendelse	3
2. Formål med vejledningen	3
3. Målgruppe	4
4. Samtykke	4
5. Forebyggelse af magtanvendelse	5
Socialpædagogisk handleplan	5
Andre faglige redskaber	5
Viden, refleksion og læring	6
6. Akut Magtanvendelse – Hvor der ikke er givet tilladelse	7
§126 Fastholdelse	7
Procedurebeskrivelse: for akut magtanvendelse jf. § 126	7
7. Magtanvendelse – Når der ér givet tilladelse	9
§ 125 Alarm, pejlesystemer eller særlige døråbnere ved fremadskridende mental svækkelse	9
§ 126 a Fastholdelse i udvalgte hygiejne situationer	9
§ 127 Tilbageholdelse i boligen	9
§ 128 Anvendelse af bløde stofseler for at undgå alvorlige faldskader	10
Særlige kriterier forud for anvendelse af bløde stofseler for at forhindre fald:	10
Særlige kriterier til dokumentationen når anvendelse af bløde stofseler er godkendt. Beskriv:	10
Procedurebeskrivelse for magtanvendelse - Når der ér givet tilladelse (jf. §§ 125, 126a, 127, 128)	11
8. Magtanvendelse jf. § 129 – Flytning uden samtykke	13
Stk. 1 - Når borgeren modsætter sig flytning:	13
Kommunens indstilling til Familieretshuset	13
Stk. 2 – Når borgeren ikke er i stand til at give informeret samtykke til flytning:	14
Stk. 3 – Flytning ud fra fremtidsfuldmagt:	15
Stk. 4 – Flytning tættere på pårørende:	15
Procedurebeskrivelse af magtanvendelse – Flytning uden samtykke	15
9. Klageret	18
10. Referencer	19
 Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af	 20

Bilag 2. Magtanvendelse – sagsbehandling.....	22
Bilag 3. VEJL. TIL REG. OG INDBERETNING AF MAGTANVENDELSE EFTER SERVICELOVEN, KAPITEL 24.....	23

1. Magtanvendelse

Der er ikke en entydig definition af begrebet magtanvendelse, men det kan forstås som en hver form for indgreb i selvbestemmelsesretten. Magtanvendelse behøver nødvendigvis ikke kun at handle om fysisk magt. Er man i tvivl om der er tale om magtanvendelse, kan man spørge sig selv, om det vil være et indgreb i selvbestemmelsesretten? Det er et lovkrav at socialpædagogiske og tryghedsskabende foranstaltninger anvendes som første prioritet. Magtanvendelse må derfor aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand jf. servicelovens § 124.

Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning. Inden personalet overvejer at anvende magtanvendelse, er det vigtigt at forholde sig til **SAGLIGHEDEN**; dvs. om der er en saglig begrundelse for at anvende magtanvendelsen. Derudover skal **PROPORTIONALITETEN** være opfyldt; dvs. anvendelse af magt skal stå i et rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes. Til sidst skal man huske **MINDSTEINDGREBSPRINCIPPET**; som handler om at anvende den mindst mulige indgribende foranstaltning, dvs. magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelse eller ulempe.

2. Formål med vejledningen

Denne vejledning er udarbejdet med det formål at forebygge og begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, samt at øge retssikkerheden for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Derudover skal denne vejledning være med til at fremme medarbejdernes viden om magtanvendelse og proceduregange indenfor området. Vejledningen skal medvirke til at medarbejderne er klædt på ift. håndtering af magtanvendelse og på den måde give mulighed for at skabe udvikling, læring og øget kvalitet i det professionelle arbejde.

Denne vejledning tager afsæt i reglerne om magtanvendelse jf. servicelovens kapitel 24 §§124-129. Der er i vejledningen udformet løbende procedurebeskrivelser ud fra arbejdsgangen om håndtering af en

forestående magtanvendelse, herunder registrering, indberetning og sagsforløb. Der er taget udgangspunkt i indberetningsskemaerne i Nexus og hvem der har ansvaret for at udføre hvert punkt i forløbet.

3. Målgruppe

Målgruppen er præciseret i § 124 a i serviceloven. Gruppen af borgere, som er omfattet af reglerne om magtanvendelse er personer, der opfylder alle de tre følgende punkter:

- 1) Personer med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, herunder borgere med demens.
Der skal foreligge den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne, fx lægefaglig, pædagogisk eller psykologisk dokumentation.
- 2) Personer der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104.
- 3) Personer, der ikke giver samtykke til iværksættelse af en foranstaltning jf. serviceloven §§ 125-129a.

4. Samtykke

Et gældende samtykke skal være givet på et informeret grundlag. Dvs. borgeren skal vide hvad vedkommende siger ja til, være indforstået med den pågældende handling og kan huske det i den konkrete situation. Et samtykke skal være frivilligt, det må ikke være givet under tvang. Et samtykke skal også være specifikt, det skal klart og tydeligt fremgå, hvad der konkret er givet samtykke til. Bestemmelserne vedr. samtykke er beskrevet ud fra sundhedsloven.

Der er flere typer af samtykke:

1. **Mundtligt samtykke:** skal være tilstrækkeligt udtrykkeligt og kan med fordel dokumenteres i borgerens journal ifm. indhentning af informeret samtykke.
2. **Skriftlig samtykke:** indhentes af sundhedspersonen, hvis der er tale om større indgreb og komplicerede behandlinger, eller hvis der er formodning om, at der kan blive rejst tvivl om samtykkets afgivelse og omfang. Det lægges i borgens journal.
3. **Stiltiende samtykke:** kan efter omstændighederne være tilstrækkeligt, hvis det er utvivlsomt, at patienten er enig i behandlingen. Dvs. den enkeltes signaler og opførsel uden tvivl må tolkes som et aktivt stiltiende samtykke. For personer med nedsat psykisk funktionsevne kræver det, at man har et godt kendskab til den pågældende person.
4. **Stedfortrædende samtykke til behandling:** Her gælder særlige vilkår, se nedenfor (stk. 2-4). For en borger der mangler evnen til at kunne give et informeret og habilt samtykke, kan de nærmeste pårørende give samtykke til behandling. I tilfælde hvor borgeren er under værgemål eller har afgivet

en fremtidsfuldmagt, som er aktiv, der omfatter personlige forhold, herunder helbredsforhold, kan et informeret samtykke gives af værger/den fremtidsfuldmægtige.

Stk.2 Har borgen, som varigt mangler evne til at give et informeret samtykke ingen nærmeste pårørende, værger eller fremtidsfuldmægtig, kan 2 sundhedspersoner gennemføre en påtænkt behandling på vegne af borgeren. Dette forudsætter at den ene sundhedsperson har kendskab til borgeren og den anden har faglig indsigt på området, men ikke har deltaget tidligere i behandling af borgeren.

Stk. 3 En sundhedsperson kan dog uden inddragelse af en anden sundhedsperson gennemføre en påtænkt behandling, hvis behandlingen er af mindre indgribende karakter med hensyn til omfang og varighed.

Stk. 4 Skønner sundhedspersonen, at de nærmeste pårørende, værger eller fremtidsfuldmægtigen, forvalter samtykket på en måde, der vil skade borgeren eller behandlingsresultatet, kan sundhedspersonen gennemføre behandlingen, såfremt Styrelsen for Patientsikkerhed giver sin tilslutning hertil.

5. Forebyggelse af magtanvendelse

Socialpædagogisk handleplan

Dementeammet har udarbejdet en særskilt skabelon til udfyldelse af en Socialpædagogisk handleplan, som der anbefales at udfylde og arbejde med ifm. at forebygge magtanvendelser. En Socialpædagogisk handleplan kan anvendes som et analyse- og refleksionsredskab, der sætter fokus på en vigtig problemstilling hos borgeren, hvor der udarbejdes en problembeskrivelse, mål, handlingsanvisninger, beskrivelse af tilgangen samt opfølgning eller evaluering. Det er individuelt hvornår der kan være brug for at udarbejde en socialpædagogisk handleplan hos en borger. Det kan også være individuelt hvordan man anvender den socialpædagogiske handleplan og hvordan den dokumenteres i journalen.

Vi anbefaler at den socialpædagogiske handleplan altid udarbejdes i samråd med demenskonsulenten, når det handler om at forebygge en magtanvendelse eller i arbejdet med at minimere magtanvendelser fremadrettede hos den enkelte borger. Det er særlig vigtigt at lave løbende opfølgning/evaluering med den socialpædagogiske handleplan ud fra borgerens situation og behov som gradvist kan ændre sig.

Andre faglige redskaber

Ud over den socialpædagogiske handleplan er der en række andre tiltag eller redskaber personalet kan arbejde med ifm. at forebygge magtanvendelser. Der kan i særlige tilfælde opstartes Marte Meo forløb eller

DCM forløb med udgangspunkt i Tom Kitwoods teori inden for demensomsorgen. Der tilbydes desuden med jævne mellemrum undervisning inden for Nænsom nødværge, som skal forebygge særlige farlige situationer. Demensteamet anbefaler at personalet arbejder med livshistorie i det omfang det er muligt.

Der findes forskellige muligheder for sansestimulerende og sanseintegrerende tiltag bl.a. anvendelse af fiberdyner, demensmadrasser, reminiscens, integrering af musik, massage, tryk eller berøringsteknikker mm. På plejecentre kan musikterapi være en mulighed for nogle beboere, ligesom der på nogle plejecentre er særlige Snoezelrum eller sanserum.

Der findes mange forskellige redskaber til at finde ud af årsagssammenhænge til eksempelvis en ændret adfærd i form af forskellige uroskemaer, adfærdsskemaer, spørgeguides, tjeklister mm. Her er det vigtigt altid at forsøge at udelukke somatiske årsager til en given problemstilling.

Der anbefales at tage fat i demenskonsulenten for sparring ifm. at forebygge magtanvendelser og sammen undersøge hvilke tiltag/redskaber der kunne gavne den enkelte borger og give mening for personalet at arbejde med.

Viden, refleksion og læring

Det er altid en god idé at trække på demenskonsulenterne og demensvidenspersonerne ift. at få koblet mere demensfaglig viden på den praksis der i forvejen arbejdes med. Demenskonsulenterne kan eksempelvis tilbyde undervisning i grundlæggende demensforståelse, adfærdsproblemer eller mere viden inden for magtanvendelsesreglerne. Demenskonsulenterne tilbyder faglig sparring og supervision til personalegrupper. En metode til at forebygge udadreagerende adfærd er ved at anvende beboerkonference som er et tværfagligt læringsredskab, der skal give personalet nye handlemuligheder. Beboerkonference skaber et helhedsorienteret fokus omkring en borger med en særlig kompliceret problemstilling og giver rum for faglig refleksion og analyse i personalegruppen, hvor lederen og demenskonsulenten er deltagende.

6. Akut Magtanvendelse – Hvor der ikke er givet tilladelse

§126 Fastholdelse

Akut magtanvendelse (jf. servicelovens § 126) eller andre tilfælde af magtanvendelse, hvor der **ikke** er givet tilladelse til at udføre magtanvendelse. Kan anvendes når der er opstår nærliggende risiko for væsentlig personskade og kan ske i form af fysik fastholdelse eller føre en person til andet opholdsrum/tilbage til egen bolig.

Det er personalet der beslutter, at det i den pågældende situation er absolut påkrævet at anvende magt for at forhindre væsentlig personskade hos borgeren selv eller overfor andre borgere. Der er således ikke givet tilladelse til hændelsen og den indberettes først efterfølgende.

Procedurebeskrivelse: for akut magtanvendelse jf. § 126

	Forløb	Ansvarlig	Bemærkning
1	Der skal være dokumenteret hvad der er afprøvet af socialpædagogiske tiltag forinden magtanvendelsen om muligt.	Plejepersonale evt. i samarbejde med vidensperson	
2	Om muligt inddrage pårørende og demenskonsulent eller andre relevante samarbejdspartnere ift. at undgå magtanvendelsen.	Plejepersonale evt. i samarbejde med vidensperson	
3	Akut magtanvendelse udføres jf. kriterierne i §126	Plejepersonale	OBS behov for dok. i Nexus ift. omstændighederne.
4	Magtanvendelsen skal registreres og indberettes i Nexus via SKEMA 2: "Registrering og indberetning af magtanvendelse efter servicelovens § 126 og andre tilfælde af magtanvendelse, som der ikke er givet tilladelse til"	Plejepersonale. Indberettes straks eller senest dagen efter.	Skema findes i Nexus. Se gældende procedure ark: Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af; OBS ift. besked til demenskonsulenten.
5	Besked til distriktsleder (via mail)	Vidensperson (eller plejepersonale)	Se gældende procedure ark: Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af.

6	Refleksion over egen praksis ift. magtanvendelsen og fremadrettede indsatser evt. med kontakt til demenskonsulenten	Personalegruppe, vidensperson og leder	
7	Kontakt til pårørende med information om at der er sket en magtanvendelse	Personale/leder	
8	Sagsbehandling af indberetningen indenfor 5 hverdage.	Demenskonsulenter	Se Bilag 2. Magtanvendelse – sagsbehandling.
9	Sagsbehandling og klagevejledning sendes til borger* eller til en værge/fremtidsfuldmægtig som varetager personlige forhold.	Demenskonsulenter	*OBS at der gives samtykke fra borger hvis sagsbehandling/ klagevejledning skal sendes til pårørende.
10	Tilpasning eller udarbejdelse af socialpædagogisk handleplan.	Plejepersonale og vidensperson/ demenskonsulent	Dokumenteres i Nexus.
11	Magtanvendelser indberettes til kommunalbestyrelsen.	Marianne Hansen	Indberetninger om magtanvendelser trækkes fra Nexus.

7. Magtanvendelse – Når der ér givet tilladelse

Magtanvendelser der på forhånd er givet tilladelse til tager udgangspunkt i §§ 125, 126a, 127 og 128. De er hver især kort beskrevet nedenfor ud fra serviceloven og derefter er der lavet en procedurebeskrivelse af hvordan arbejdsgangen forløber i disse sager. Dvs. nedenstående magtanvendelser skal ansøges om på forhånd inden de må udføres.

[§ 125 Alarm, pejlesystemer eller særlige døråbnere ved fremadskridende mental svækkelse](#)

Det kan omfatte GPS, døralarm eller særlige døråbnere for en person, når der er nærliggende risiko for at personen udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, hvis han/hun forlader bo- eller dagtilbuddet. Denne magtanvendelse kan ansøges, når personen ikke kan give et habilt samtykke eller modsætter sig denne foranstaltning.

[§ 126 a Fastholdelse i udvalgte hygiejne situationer](#)

Der kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffes afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at varetage omsorgspligten, jf. § 82, stk. 1, i personlig hygiejnesituationer. Det skal samtidig gennem en handleplan jf. § 136, stk. 2, beskrives hvordan magtanvendelse i personlig hygiejne situationer i fremtiden kan undgås.

Denne magtanvendelse forudsætter i særdeles en individuel vurdering af indgrebets faglige forsvarlighed og nødvendighed samt pågældendes helbredstilstand. Magtanvendelsen i pågældende situation kan tillades op til 3 mdr. og efter endnu en vurdering og afgørelse forlænges med yderligere 3 mdr. om nødvendigt.

Forholdende der kan ansøges om magtanvendelse til jf. § 126 a:

- Tandbørstning
- Barbering
- Hårvask, badning og tøjskift
- Klipping af hår og negle
- Skiftning af bleer og bind
- Pleje af hud
- Fjernelse af madrester i kindpose og mundhule

[§ 127 Tilbageholdelse i boligen](#)

Kan anvendes for at forhindre borgeren i at forlade boligen eller føre denne tilbage til boligen. Der skal træffes afgørelse om, for hvilken periode tilbageholdelse i boligen kan anvendes, og skal løbende vurdere,

om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes. Anvendes kun når der er nærliggende risiko for, at en borgeren udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade. Der er ikke hjemmel til at føre borgeren tilbage til et lokale med låst dør.

Denne form for magtanvendelse skal altid kombineres med tryghedsskabende initiativer med videre. Derfor forudsættes det altid, at der er personale eller andre til stede, som kan yde denne hjælp.

§ 128 Anvendelse af bløde stofseler for at undgå alvorlige faldskader

Kan anvendes til kørestol, seng, stol eller toilet, når der er nærliggende risiko for, at borgeren udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Beskyttelsesmidler i form af bløde stofseler efter § 128 kan alene bruges for at hindre fald. Bestemmelsen i § 128 kan derimod ikke benyttes til at spænde en person fast i en stol eller kørestol for at forhindre vedkommende i at gå. Bløde stofseler kan heller ikke anvendes med det formål at begrænse mobiliteten, når den pågældende er utryg, urolig eller aggressiv. Et eksempel på et ikke lovligt beskyttelsesmiddel kunne være et bord der er påmonteret på en kørestol, for at forhindre fald.

Særlige kriterier forud for anvendelse af bløde stofseler for at forhindre fald:

1. **Faglig dokumentation** for den nedsatte funktionsevne og risiko for fald eller faldepisoder: Beskrivelse af demens eller demenssymptomer - i hvilken grad samt vurdering af borgerens standfunktion.
2. **Socialpædagogisk indsats** og dokumentation af denne ift. forebyggelse af fald eller yderligere faldepisoder. Evt. udarbejdelse af socialpædagogisk handleplan eller andre relevante tilstande, indsatser, handlingsanvisninger mv.
3. **Inddrage relevante samarbejdspartnere** (demenskonsulenten) og evt. pårørende. OBS at formålet er tydeligt ift. når der skal ansøges om magtanvendelse.
4. **Ansøgning om magtanvendelse** via **skema** i Nexus til demenskonsulenterne.

Særlige kriterier til dokumentationen når anvendelse af bløde stofseler er godkendt. Beskriv:

- Baggrund og formål
- Placering af stofselen (eksempelvis rundt om hoften, når borgeren sidder i kørestolen)
- Hvor lang en periode det kan forventes at stofselen anvendes (lovkrav om max. 18 mdr. før revurdering)
- Anvendelse af stofsele: beskriv hvilken grad af opsyn der er behov for, ex. konstant opsyn, den tid hvor borgeren har stofselen på eller et blot et periodevis opsyn i et fælles opholdsrum.
- Ansvar for opfølgning: beskriv hvem der er tovholder, det er lederens ansvar at der sker opfølgning

- Husk indberetning af magtanvendelse jf. §128 i Nexus når der er givet tilladelse, samt dialog/information til leder, pårørende og demenskonsulent – dokumenter når det er sket.

Procedurebeskrivelse for magtanvendelse - Når der er givet tilladelse (jf. §§ 125, 126a, 127, 128)

	Forløb	Ansvarlig	Bemærkning
1	Der skal være dokumenteret hvad der er afprøvet af socialpædagogiske tiltag forinden magtanvendelsen samt udarbejdet en socialpædagogisk handleplan med vidensperson/demenskonsulent*.	Plejepersonale evt. i samarbejde med vidensperson	*Dokumentationen kan også bestå af tilstande, handlingsanvisninger mv. Men skal være dækkende for hvad der er afprøvet ift. socialpædagogiske tiltag.
2	Om muligt inddrage pårørende og demenskonsulent eller andre relevante samarbejdspartnere ift. at undgå magtanvendelsen.	Plejepersonale evt. i samarbejde med vidensperson	
3	Ansøgning om magtanvendelsen via Skema: "Ansøgning om forhåndsgodkendelse"	Plejepersonale	Skema findes i Nexus. Se gældende procedure ark: Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af; OBS ift. besked til demenskonsulenten.
4	Sagsbehandling af ansøgningen inden for 5 hverdage	Demenskonsulent	Ved magtanvendelse jf. §127 skal borgeren under sagen have bistand af en advokat til at varetage sine interesser.
5	Besked til distriktslederen (via mail)	Vidensperson (eller plejepersonle)	Se gældende procedure ark: Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af.
6	Sagsbehandling og klagevejledning sendes til borger* eller til en værge/fremtidsfuldmægtig som varetager personlige forhold.	Demenskonsulent	*OBS at der gives samtykke fra borger hvis sagsbehandling/ klagevejledning skal sendes til pårørende.

7	Hvis der gives tilladelse til magtanvendelse jf. §125, §126a, §127 eller §128 må denne udføres.	Plejepersonale	
8	Magtanvendelsen skal registreres og indberettes i Nexus via SKEMA 1: "Registrering og indberetning af godkendt magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126 a, 127 og 128"	Plejepersonale. Indberettes straks eller senest dagen efter.	Se gældende procedure ark: Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af
9	Sagsbehandling af registreringen. Udføres inden for 1 mdr.	Demenskonsulent	Se Bilag 2. Magtanvendelse – sagsbehandling.
9	Refleksion over egen praksis ift. magtanvendelsen og fremadrettede indsatser evt. med kontakt til vidensperson/demenskonsulenten	Personalegruppe, vidensperson og leder	
10	Løbende dialog med pårørende ift. magtanvendelsen	Personale/leder	
11	Tilpasning af den socialpædagogiske handleplan/de socialpædagogiske tiltag.	Plejepersonale og vidensperson/ demenskonsulent	Husk dok. i Nexus
12	Magtanvendelser indberettes til kommunalbestyrelsen.	Marianne Hansen	Indberetninger om magtanvendelser trækkes fra Nexus.

8. Magtanvendelse jf. § 129 – Flytning uden samtykke

Der kan ansøges om optagelse i særlige botilbud uden samtykke fra borgeren jf. servicelovens §129.

Servicelovens § 129 regulerer, hvornår borgere, der modsætter sig flytning, eller som mangler evnen til at give et gyldigt samtykke hertil, kan optages i et særligt botilbud. At flytte en borger fra en bolig til en anden bolig, uden at vedkommende har givet samtykke, er et meget vidtgående indgreb i selvbestemmelsesretten. Flytning kan kun ske undtagelsesvist, når det er absolut påkrævet for, at den enkelte kan få den nødvendige hjælp. Forudsætningen er, at hjælpen ikke kan gennemføres i den nuværende bolig.

Stk. 1 - Når borgeren modsætter sig flytning:

Der er strenge betingelser for når Familieretshuset på baggrund af kommunens indstilling kan beslutte, at en person skal flyttes mod sin vilje.

Særlige betingelser der alle skal være opfyldt:

- Flytningen er absolut påkrævet, for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp.
- Hjælpen kan ikke gennemføres i personens hidtidige bolig.
- Borgeren kan ikke overskue konsekvenserne af sine handlinger.
- Borgeren udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade (OBS det beskrives/ er dokumenteret)
- Det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning. Alle forhold skal være opfyldt.

Kommunens indstilling til Familieretshuset

Det er vigtigt med en præcis og fyldestgørende beskrivelse af de tilfælde, der danner baggrund for kommunens indstilling. Kommunen kan med fordel benytte Familieretshusets flytteskema, når der laves en indstilling, som forefindes på deres hjemmeside. Der skal derfor vedlægges dokumentation i form af lægelige akter, relevante og aktuelle plejeloger eller lignende, således at Familieretshuset kan danne sig et overblik over situationen. Det er ligeledes nødvendigt med en præcis beskrivelse af det botilbud, der indstilles til, herunder konkret adresse og oplysninger om den konkrete hjælp, der kan tilbydes den pågældende. I forbindelse med indstillingen skal kommunen sørge for at indsende anmodning om værgebeskikkelse efter værgemålsloven til Familieretshuset, såfremt der ikke i forvejen er en personlig og økonomisk værge. Kommunen skal i forbindelse med indstilling om flytning uden samtykke tillige sørge for, at den pågældende får beskikket en advokat. Udgifterne til advokaten afholdes af kommunen. Der skal være tale om en advokat, som er godkendt af Familieretshuset, der kan forefindes en liste over disse på

Familieretshusets hjemmeside. I indstillingen skal fremgå advokatens udtalelse ift. sagen, som kommunen sender med til Familieretshuset.

Kommunens indstilling skal indeholde en redegørelse for:

- Grundlaget for, at betingelserne i § 129 anses for opfyldt.
- Den nødvendige faglig dokumentation for den nedsatte funktionsevne, dette eksempelvis i form af lægelige, pædagogiske eller psykologiske beskrivelser.
- Den socialpædagogiske hjælp og pleje efter servicelovens regler, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien, før indstilling om optagelse i særligt botilbud blev besluttet.
- Indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som herefter vil kunne stilles til rådighed.
- Personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen.

Stk. 2 – Når borgeren ikke er i stand til at give informeret samtykke til flytning:

Såfremt der er tale om en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning kan borgen flyttes til et bestemt botilbud, såfremt værgen tillader kommunens indstilling.

I sager efter § 129, stk. 2 er det kommunalbestyrelsen der træffer afgørelsen og der skal ikke sendes indstilling til Familieretshuset, medmindre værgen ikke kan godkende kommunens indstilling om optagelse i særligt botilbud uden samtykke. Herved kan ankestyrelsen træffe afgørelse, hvis den af Familieretshuset beskikkede værge ikke er enig.

Særlige betingelser der alle skal være opfyldt:

- Når ophold i botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp dvs. at flytning er påkrævet for at borgeren kan få den nødvendige hjælp.
- Når det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.
- Borgeren modsætter sig ikke flytning.
- Borgeren ikke er i stand til at give et informeret samtykke.
- Borgeren har en erhvervet mental svækkelse som er fremadskridende. *

**Uddybning af målgruppen: Det gælder altså ved en borger hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en aldersbetinget eller senere mental svækkelse og som er fremadskridende. Dvs. en svækkelse*

der først er pådraget i de voksne år. Der vil typisk være tale om en demenslidelse, men der kan tillige være tale om personer, hvor belastningen efter apopleksi, hjerneblødning mv. er den faktor, der udløser en fremadskridende svækkelse af den mentale tilstand. Det afgørende er, den fremadskridende svækkelse og ikke den udløsende faktor. En udviklingshæmmed vil således ikke kunne flyttes til et særligt botilbud efter § 129, stk. 2, med mindre personen samtidig lider af en erhvervet mental svækkelse. I modsat fald vil flytningen skulle ske efter § 129, stk. 1.

Stk. 3 – Flytning ud fra fremtidsfuldmagt:

For personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter forhold efter stk. 2, og hvor fremtidsfuldmagten er trådt i kraft, kan kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter stk. 2 tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen.

Stk. 4 – Flytning tættere på pårørende:

Flytning kan i ganske særlige tilfælde ske i situationer, hvor borgeren mangler evnen til at give informeret samtykke, og hvor det må skønnes at være i borgerens egen interesse at flytte til et andet egnet botilbud af hensyn til mulighederne for, at pågældende og pårørende kan bevare tilknytningen til hinanden. Omsorgen for borgeren skal kunne varetages tilsvarende i den anden bolig. Det er kommunen der skal lave denne indstilling til Familieretshuset også selvom betingelserne ikke er opfyldt jf. stk. 1. Indstillingen skal dog indeholde en tilsvarende redegørelse, som beskrevet ovenfor jf. § 129, stk. 1.

I sager efter § 129, stk. 4, er det endvidere særligt vigtigt med en fyldestgørende beskrivelse og sammenligning af det nuværende botilbud og det ønskede botilbud, herunder en beskrivelse af personalesammensætningen og de enkelte botilbuds indhold.

Derudover bør der foreligge en udførlig beskrivelse af, hvad ønsket for en flytning er begrundet i, om pågældende er faldet godt til i nuværende botilbud, og hvordan en flytning vil påvirke ham/hende, herunder om pågældende kan genkende personalet og de pårørende, der kommer på besøg, og om det derfor vil øge livskvaliteten for vedkommende at bo tættere på sine pårørende og dermed få hyppigere besøg.

Vi gør opmærksom på, at i sager efter servicelovens § 129, stk. 4, er der ikke krav om advokatbeskikkelse.

Procedurebeskrivelse af magtanvendelse – Flytning uden samtykke

	Forløb	Ansvarlig	Bemærkning
1	Der skal være dokumenteret hvad der er afprøvet af socialpædagogiske tiltag, der er	Plejepersonale og vidensperson	Herunder beskrivelse af tiltag ift. at indhente et informeret

	forsøgt for at sikre den nødvendige daglige pleje og omsorg forinden ansøgning om magtanvendelsen.		samtykke til en forestående flytning – om muligt.
2	Inddrage demenskonsulent og visitator ift. behovet for flytning uden samtykke, samt inddrage pårørende.	Plejepersonale, vidensperson og distriktsleder	
3	Besøg hos borgeren sammen med pårørende. Der informeres om behovet for værgemålsansøgning (flytteværgemål).	Demenskonsulent og visitator	Herunder information om mulighed for advokatbistand.
4	Vurdering af borgerens demensadfærd, hvilken boform der vil være mest hensigtsmæssig samt borgerens evne til at give samtykke ifm. indstilling til en flytning.	Demenskonsulenten	Information dokumenteres i Nexus samt sendes til visitator.
5	Konklusion og bevilling af egnet bolig på baggrund af de faglige vurderinger.	Visitator	
6	Udfyldelse og ansøgning af værgemål som sendes elektronisk til Familieretshuset.	Demenskonsulenten eller en pårørende.	Værgemålsansøgning indscannes i Nexus.
7	Sikring af behovet/muligheden for tildeling af gratis advokatbistand* til borgeren jf. gældende regler.	Demenskonsulenten i samråd med Fredericia kommunes jurister.	*Bemærk: Der kan foreligge forskellige regler ift. advokatbistand og <i>hvornår</i> denne skal tilbydes til borgeren, her henvises til gældende lov.
8	Indstilling til flytning uden samtykke sammen med relevante indhentede oplysninger sendes til Familieretshuset.	Demenskonsulenten i samråd med plejeforsker Marianne Hansen	Ansøgningen kan først sendes, når der foreligger et konkret boligtilbud. Bemærk: der er særlige kriterier ift. hvad en indstilling skal indeholde.
9	Afgørelse om flytningen sker senest 2 uger efter kommunens indstilling.	Afgøres af Familieretshuset	I nogle tilfælde ankestyrelsen.
10	Sagsbehandling og klagevejledning sendes til borger. *	Demenskonsulent	*Hvis der er tale om §129 stk. 1, sendes typisk først et

	<p>OBS information til værge/fremtidsfuldmægtig hvis relevant.</p> <p>Det er en god idé at dokumentere i Nexus at der er lavet en indstilling til flytning uden samtykke samt kortfattet dok. af afgørelsen.</p>		<p>udkast til indstillingen til den beskikket advokat, inden den færdige indstilling sendes ind til Familieretshuset.</p> <p>Afgørelsen og information om klagemuligheder sender Familieretshuset til kommunen, samt til bagerens advokat i sagen.</p>
11	<p>Hvis Familieretshuset tillader flytning, kan flytning som udgangspunkt først ske efter 4 uger af hensyn til fristen for klageretten, medmindre denne ret afskrives.</p>		
	<p>Hvis Familieretshuset ikke godkender indstillingen, kan der påklages til ankestyrelsen. Klagen sendes til Familieretshuset inden de 4 uger fra afgørelsen.</p>	Demenskonsulent	<p>OBS samarbejde med værge/fremtidsfuldmægtig og/eller advokaten i sagen.</p> <p>Se nærmere under punkt 9 ift. Klageret.</p>
12	<p>Magtanvendelsen skal registreres og indberettes i Nexus 1 mdr. efter indflytning via SKEMA 3: Registrering og indberetning af optagelse i særlige botilbud, efter servicelovens § 129</p>	Demenskonsulent	<p>Plejeforf Marianne Hansen får besked via Nexus.</p> <p>Se gældende procedure ark: Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af.</p>
13	<p>Refleksion over egen praksis ift. magtanvendelsen og fremadrettede indsatser.</p>	Personalegruppe, vidensperson/ demenskonsulent og leder	
14	<p>Tilpasning af evt. socialpædagogiske handleplan/socialpædagogiske tiltag.</p>	Plejepersonale og vidensperson/ demenskonsulent	<p>Dok. af tiltag (ændringer).</p>
15	<p>Magtanvendelser indberettes til kommunalbestyrelsen.</p>	Marianne Hansen	<p>Indberetninger om magtanvendelser trækkes fra Nexus.</p>

9. Klageret

Familieretshusets afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klager har fået meddelelse om afgørelsen. Det er den person, som afgørelsen vedrører eller kommunen, der kan påklage Familieretshusets afgørelse.

Såfremt pågældende ikke selv er i stand til at klage, kan en ægtefælle, pårørende, en værge eller anden repræsentant klage på pågældendes vegne.

Klagen skal indgives til Familieretshuset, som så sender klagen videre til Ankestyrelsen sammen med sagens akter. Ankestyrelsen har derefter 8 ugers sagsbehandlingstid.

Hvis Familieretshuset har truffet afgørelse om, at pågældende skal flyttes, betyder det dog ikke, at pågældende skal flyttes straks, idet en klage over afgørelsen udsætter flytningen, indtil Ankestyrelsen har behandlet sagen. Pågældende kan således blive boende i egen bolig, mens sagen behandles, med mindre der er særlige forhold, der gør det påkrævet at iværksætte flytning straks. Kommunen kan i sin redegørelse anmode om straksflytning, hvorefter Familieretshuset vil tage stilling hertil i forbindelse med sagens behandling.

10. Referencer

Nexus (skemaerne forefindes internt i Nexus):

- Skema om: "Ansøgning om forhåndsgodkendelse"
- SKEMA 1: "Registrering og indberetning af godkendt magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126 a, 127 og 128"
- SKEMA 2: "Registrering og indberetning af magtanvendelse efter servicelovens § 126 og andre tilfælde af magtanvendelse, som der ikke er givet tilladelse til"
- SKEMA 3: Registrering og indberetning af optagelse i særlige botilbud, efter servicelovens § 129

Lovtekst med links:

- Socialstyrelsen (2019): Indberetning af magtanvendelse på voksenområdet - Vejledning til SKEMA 1, 2 og 3: Vejl. til reg. og indberetning af magtanvendelse efter serviceloven, kapitel 24 (se Bilag 3): <https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/magtanvendelse/indberetning/Indberetning>
- Børne- og socialministeriet (2018): Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper. Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=198377> (VEJ nr 9043 af 29/01/2018).
- Børne- og Socialministeriet (2018): Serviceloven (Kapitel 24 om magtanvendelse): Bekendtgørelse af lov om social service: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202239#iddb0b02c9-6208-4a56-a1df-ab29297536c3> (LBK nr 1114 af 30/08/2018)
- Sundheds- og ældreministeriet (2018): Sundhedsloven (Kapitel 5 §§15-21): Patienters medinddragelse i beslutninger - Informeret samtykke: <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=203757#iddd0847c7-1948-4271-b2ad-5d58cad33fea> (LBK nr 1286 af 02/11/2018).
- Sundheds- og ældreministeriet (2019): Bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger m.v.: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/359> (BEK 359 af 04/04/2019).
- Socialstyrelsen (2017): Guide til udarbejdelse af lokale retningslinjer for magtanvendelse: <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/guide-til-udarbejdelse-af-lokale-retningslinjer-for-magtanvendelse>
- Familieretshuset (2019): Flytning uden samtykke efter serviceloven: <https://familieretshuset.dk/flytning-uden-samtykke/flytning-uden-samtykke/om-flytning-uden-samtykke-efter-serviceloven>

Bilag 1. Magtanvendelse – udfyldes af

Magtanvendelse – udfyldelse af		Gældende fra: 01.02.2018
		Revideret: 14.02.2018
		Udarbejdet af: Eva Holberg
		Godkendt af: Marianne Hansen
Fagsystem: NEXUS		
Opgave	Hvad skal der gøres i forbindelse med magtanvendelse hos en borger i Plejen og hvem skal kontaktes.	
Ansvarlig	Medarbejder, som har udøvet magt, den lokale vidensperson indenfor demens, borgers kontaktperson samt den lokale distriktsleder. Demenskonsulenten, hvis ingen af de ovenstående kan kontaktes.	
Arbejdsgang		
1. Kontakt	Kontakt altid den lokale vidensperson indenfor demens med henblik på om der er udøvet magt eller ej. Find vedkommende på arbejdspladsen, ring eller mail.	
2. Muligheder	Kan videnspersonen ikke træffes pga. ferie eller lignende, så kontaktes den lokale distriktsleder. Demenskonsulenterne kan kontaktes via telefon eller mail - hvis de to øvrige ikke er tilgængelige.	
3. Udfyld magtanvendelsesskemaet og husk Tag	Udfyld magtanvendelsesskemaet i Nexus sammen med den lokale vidensperson. Skal ske straks efter hændelsen eller senest næste hverdag. OBS: Der skal IKKE sættes tag på i første omgang. Se længere nede i denne vejledning. Magtanvendelsesskemaet findes på visningen: Dokumentation Demens under Overblik.	
4. Udfyld eller dokumenter i Socialpædagogisk Handleplan	Udfyld dernæst den Socialpædagogiske Handleplan i Nexus, hvis der ikke er udfyldt en i forvejen (pt. er det en Handleplan uden overskrift). Vidensperson og borgers kontaktperson udfylder den Socialpædagogiske Handleplan i fællesskab. Den findes på visningen: Dokumentation Plejen under Overblik.	
5. Fremlæggelse, læring og indsatser	Dernæst besluttes lokalt hvordan den Socialpædagogiske Handleplan fremlægges for øvrige kollegaer i distriktet. Der skal nu ske en drøftelse i forhold til fremadrettede indsatser i forhold til borgeren samt læring af hændelsen.	

6. Giv leder besked	Videnspersonen sender en mail til distriktsleder straks efter, at skemaet er udfyldt. Distriktsleder har nu tre dage til, at kommentere på magtanvendelsen og er ansvarlig for denne opgave.
7. Opfølgning samt Tag	Videnspersonen følger op på om magtanvendelsesskemaet er færdigudfyldt. Når dette er tilfældet, så sættes tagget "PI. Demenskonsulent" på magtanvendelsesskemaet i Nexus og ændringen gemmes.
8. Tjek organisations-tilknytning	<p>Videnspersonen tjekker borgeroverblikket: "Relationer, pårørende og kontakter" eller "Gruppetilknytning" i Nexus Mobil.</p> <p>Findes organisationsenhed: "Demenskonsulent" vil den taggede dokumentation blive læst.</p> <p>Hvis ikke oprettes borgerrelateret avis til "Demenskonsulent" med kort besked om hvilke dokumentation de skal læse.</p>
9. Afslutning af opgaven fra Videnspersonens side	OBS: Hvis borgeren i forvejen er tilknyttet organisationsenheden "Demenskonsulenter", så sendes der en avis til demenskonsulenterne med besked om, at der ligger en opgave til dem i Nexus. Demenskonsulenterne overtager her fra den videre sagsbehandling.
10. Relevante navigationssedler	(P) 09 Opret Handleplan (P) 10 Rediger Handleplan (P) 11 Kopier og åbn Handleplan (P) 12 Opret Borgerrelateret Avis
11. Relevante tilhørende procedurer	<ul style="list-style-type: none"> • Sagsbehandling af magtanvendelse • Henvendelse til demenskonsulent

Bilag 2. Magtanvendelse – sagsbehandling

Magtanvendelse - sagsbehandling		Gældende fra: 01.03.2018
		Revideret: 14.02.2018
		Udarbejdet af: Eva Holberg
		Godkendt af: Marianne Hansen
Fagsystem: NEXUS		
Opgave	Sagsbehandling af en magtanvendelse i Plejen samt videregivelse af denne type af sager.	
Ansvarlig	Demenskonsulenterne samt Plejens administration.	
Arbejdsgang		
12. Modtagelse af ny sag	Demenskonsulenterne modtager besked fra den lokale vidensperson indenfor demens om, at der er udfyldt et magtanvendelseskema i Nexus. Beskeden er fremsendt via Advis og skemaet er tagget "Pl. Demenskonsulent".	
13. Opstart sagsbehandling	Dernæst opstarter demenskonsulenterne sagsbehandling af magtanvendelsen. Demenskonsulenterne har fem hverdage til denne opgave.	
14. Arkivering af dokument	Demenskonsulenterne gemmer sagsbehandlingsdokumentet i Nexus.	
15. Videregivelse af oplysninger	Demenskonsulenterne giver besked til Plejens Postkasse når sagsbehandling er overstået. Gøres via mail (cpr og navn på borgeren).	
16. Info til plejeforf	Plejens Administration sikrer, at plejeforfen får alle magtanvendelseskemaer samlet én gang om året i papirform.	
17. Relevante navigationssedler	(P) 14 Behandl Advis (P) 65 Tilknyt dokument	
18. Relevante tilhørende	<ul style="list-style-type: none"> • Udfyldelse af magtanvendelse • Henvendelse til demenskonsulent • Demenskonsulent - start din vagt 	

Bilag 3. VEJL. TIL REG. OG INDBERETNING AF MAGTANVENDELSE EFTER SERVICELOVEN, KAPITEL 24

Indledning

Magtanvendelse kan kun anvendes overfor personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne. Magtanvendelse omfatter alle tilfælde, hvor der foretages fysisk indgriben i borgerens personlige frihed og selvbestemmelse. Der kan kun lovligt iværksættes de typer af magtanvendelse, der er nævnt i servicelovens §§ 125 til 129, og som kommunalbestyrelsen har godkendt anvendelsen af.

Magtanvendelse foreligger, hvor borgeren ikke frivilligt medvirker til foranstaltningen. Det vil sige, hvis borgeren direkte modsætter sig foranstaltningen, forholder sig passiv, eller ikke er i stand til at give informeret samtykke. Både godkendt og ikke godkendt magtanvendelse skal registreres og indberettes efter gældende bestemmelser.

Der skal registreres første gang en godkendelse tages i brug og derefter kun i tilfælde hvor godkendelsen benyttes aktivt i forbindelse med §§ 125, stk. 1 - 3, 126 a, 127 og 128. Det indebærer, at alene de tilfælde hvor borgeren enten yder aktiv modstand i forhold til magtanvendelsen eller hvor personalet griber aktivt ind i forhold til borgeren, skal registreres.

Der opfordres til, at skemaerne udfyldes elektronisk.

Skemaerne skal anvendes ved:

Skema 1:

Registrering og indberetning af godkendt magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126 a, 127 og 128.

Skema 2:

Registrering og indberetning af magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126, 126 a, 127 og 128, hvor:

- der endnu ikke er søgt om godkendelse,
- en ansøgning endnu ikke er imødekommet, eller
- der er foretaget indgreb efter SEL § 126, som er iværksat akut
- der er foretaget indgreb, som ikke er omfattet af serviceloven.

Skema 3.

Registrering og indberetning af enhver form for iværksat flytning efter §§ 129.

Ansvarsområder i udfyldelse af skemaerne

Medarbejdernes pligt:

- Det er medarbejderens pligt at udfylde registreringsskema og evt. bilagsskema vedrørende den/de magtanvendelser, der har fundet sted.
- For godkendte magtanvendelser skal anvendelsen af indgrebet registreres for hvert indgreb.
- Registreringer skal foretages staks eller senest dagen efter, at indgrebet har fundet sted.

Lederens pligt:

Det er lederens pligt at fremsende kopi af samtlige udfyldte registreringsskemaer til:

- den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet,
- socialtilsynet i den region, der fører driftstilsyn med tilbuddet,
- driftsherre; hvis der er tale om en kommunal eller regional driftsherre, skal disse orienteres om registreringerne.
- Lederen har pligt til at registrere magtanvendelsen samt sørge for opfølgning og refleksion.

Kommunalbestyrelsens pligt:

- Den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, skal modtage og vurdere registreringerne med henblik på eventuelle tiltag.
- Den kommunalbestyrelse, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, skal modtage og vurdere registreringerne med henblik på eventuelle tilsynsmæssige konsekvenser.
- Den kommunale og eller regionale driftsherre af et tilbud, der modtager orientering om magtanvendelse, skal undersøge, om det giver anledning til at iværksætte yderligere tiltag, der skal begrænse omfanget af magtanvendelse i tilbuddet.

Frist for indberetning:

Indberetning af alle registreringer i skema 1, inklusiv bilag 1, foretages **1 en gang om måneden**.

Indberetning af registrerede magtanvendelser i skema 2 skal ske **senest på 3. dagen** efter, at magtanvendelsen har fundet sted.

Ved akut fastholdelse og føren (§ 126) foretages indberetningen **1 gang om måneden**.

Den kommune, der har iværksat flytning efter § 129, har pligt til at foretage registrering på skema 3 senest med udgangen af den måned, hvor flytningen er gennemført. Indberetning af samtlige registrerede flytninger efter § 129 skal indsendes én gang hvert kvartal.

Hvornår skal der registreres i forhold til indgreb der er godkendt af myndigheden:

Eksempler:

§ 125, stk. 1 og 2: Anvendelse af personlig alarm og pejlesystemer i de tilfælde, hvor borgeren modsætter sig tilstedeværelsen eller anbringelsen af alarmen, enten på gulvet, i tøjet eller i hjælpemidler.

§ 125, stk. 3: Der skal registreres i forbindelse med anvendelse af særlige døråbnere i de situationer, hvor borgeren tilbageholdes i boligen mod sin vilje (jf. § 127).

§ 126 a: Der skal registreres i forbindelse med anvendelse af fastholdelse i hygiejnesituationer, når borgeren modsætter sig at blive vasket, få børstet tænder mv.

§ 127: Der skal registreres, når borgeren modsætter sig at blive tilbageholdt i og tilbageført til boligen.

§ 128: Registrering i forbindelse med anvendelse af stofseler sker, når borgeren modsætter sig selve fastspændingen. Magtanvendelse i forbindelse med fastspænding med blød stofsele er selve den situation, hvor borgeren fastspændes. Magtanvendelsen er bevilliget med afsæt i en nærliggende risiko for væsentlig personskade, ved at borgeren forsøger at rejse sig eller at gå, og når risikoen ikke kan afværges med andre og mindre indgribende metoder.

Nødret- og nødværgesituationer er reguleret efter straffelovens bestemmelser herom. Der er tale om en ekstraordinær hjemmel til brug i ekstraordinære situationer. Bestemmelserne kan derfor ikke bruges i forhold til jævnlige forekommende tvangsmæssige indgreb.

Ansøgning om godkendelse af magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126 a, 127, 128 og 129 skal ikke foretages på disse skemaer. Der stilles ikke formkrav til et ansøgnings-skema, og det er således op til den enkelte kommune at udarbejde retningslinjer herfor.

Kilde: <https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/magtanvendelse/skemaer-magtanvendelse-2016/vejledning-1-magtanvendelse.pdf>